

cu pete brun-roșcate ca sângele încheșat pe albastru. „A desena, în spațiul gol, cântecul păsărilor, zgomotul apei și al vântului” – își dorea Miró. În spectacol, poate fi, însă, un zgomot surd, de explozie, anulând brusc orice imagine.

Două fete în albastru vor deschide fereastra, transformând-o geometric într-un pătrat și două dreptunghiuri verticale. De sus, se preling și se destramă dăre sinilii, comparabile cu, opozabile la cele sângerii de pe foile răspândite de Femeia în roșu. Un chip mirat, sau dezamăgit, sau trist privește spre noi, apoi renunță.

La sfârșitul acestei parabole compuse scenic de Horațiu Mihaiu despre un pictor și visurile sale, tatăl va șterge cu un vaporizator tot ce era culoare și text poetic pe fereastra-ecran.

P.S. Scuzați cronicarul dacă, uneori, a dat dovadă de daltonism!

Teatrul „Tony Bulandra”, Târgoviște – Miró: Aceasta este culoarea visurilor mele. **Regia și scenografia:** Horațiu Mihaiu. **Texte:** Șerban Foartă. **Miscarea scenică:** András Lorant. **Muzica:** Kanlakan. **Video:** Cezar Enache, Horațiu Mihaiu. **Cu:** Radu Câmpean, Ramona Bărbulescu, Delia Lazăr, Antonia Micu, Miruna Vaju, George Buică. **Data premierei:** 14 martie 2009.

PETROȘANI

Mircea GHIȚULESCU

Cornel Udrea devine celebru la Petroșani

Vișinată de afine este un titlu care explică foarte exact firea umoristului trist care este Cornel Udrea. Ne explică pe scurt arta compromisului care ne doare dar ne face bine. Despre familii de bloc au scris și Ion Băieșu (*Preșul* și Puși Dinulescu (*Casa cu țoape*) și nu puțini alții. Dar combinația de fructe din titlul piesei este a lui Cornel Udrea și reprezintă amestecul de idei și oferte din text. Nu mai există demult comedie pură, vișinată de vișine ci comedie impură, vișinată de afine, acru și dulce, râș și plâns. Secțiunea printr-un bloc de locuințe pe care o dezvoltă autorul de la o piesă la alta este comică și existențială. Este o lume a oamenilor mărunți, necăjiți dar gureși ca „madam Posmagă” și Ciobănaș care își iau în râș suferințele și le expun în public chiar dacă „vorbesc cu greșeli gramaticale”. Posmagă are bărbatul paralizat (foarte interesantă construcția acestui personaj lăsat în fundal), Maria (Oana Gherbăluță) are „un gol în suflet și o gaură în inimă” iar Ionel Ionescu Uțu se „împiedică de viață ca de un pietroi” dar niciunul nu se plânge. Sunt oameni „care nu-și mai scot nasul din pahar” până când nu-i lovește apoplexia, ca Vartolomei Posmagă.

Când citești sau asculți o comedie de Cornel Udrea îți vine să te muți într-o casă pe pământ cu grădiniță de flori în față. Dincolo de schimburile de replici cam în doi peri, există și un motorăș comic. Maria își aduce aminte de prima ei dragoste pe care a ratat-o pentru timidul miop Ionel Ionescu, un intelectual interesat de terfeloagele de la Biblioteca Academiei rol din care actorul Dragoș Spahiu extrage mult umor. Ți se pare că nuferii cresc în mlaștină când apare Luminița Beizadea interpretată de Izabela Badovici cu latură sexy dar și o altă poetică ce nu poate fi neglijată. Dar iată că nici frumusețea nu ne oferă o viață deplină pentru că femeia

Izabela BODOVICI și Dragoș SPAHIU

a făcut patruzeci de ani și încă nu s-a măritat. Motiv pentru care va împrumută un soț pentru câteva zile pe care să-l arate tatălui „mioritic” care crește, bineînțeles, mioare. Soțul împrumutat se întâmplă să fie chiar Uțu, timidul miop. *Soț de împrumut* iată un titlu mai apropiat de partea mișcătoare a comediei lui Udrea pentru că există și o parte nemișcătoare cu dialoguri statice și fără intrigă.

Astfel, spectacolul creat de Adrian Găzdaru începe să se miște abia în tabloul al treilea cand Ionel se mută pe post de soț în apartamentul Lumniței. Acumularea comică se produce în momentul când apare și „marea iubire” a Mariei (*Adrian Șiatât* interpretat normal de Dorin Grigoreanu), care o cere de soție pe Maria soțului însuși. Sunt situații din comedia clasică pe care Cornel Udrea le folosește cu aplicațiune și simț al umorului storcând toate semnificațiile, inclusiv sărutul compromițător surprins de soția geloasă. Până la urmă totul se întunecă pentru că Luminița / Izabela se întreabă din senin „Pe mine cine mă ajută să-mi fie bine și curat în suflet?”

Adrian Găzdaru, actorul cu figură de Roger Moor de la Bacău, a abandonat pentru o lună Teatrul Bacovia și s-a dedicat Teatrului „I.D. Sârbu” din Petroșani. Nu fără un scop ascuns. Actor de meserie, director de teatru din plăcere, el vrea să recupereze toate meseriile teatrale fiind, de data aceasta, regizor artistic și scenograf. El a citit textul lui Udrea fără inhibiții, cu un apetit polemic ieșit din comun. Viața la bloc nu e doar meschină, ci mai ales zgomotoasă purtătoare de anticultură și vătămătoare. Spectacolul său începe cu manele ridicate la maximum asemenea baștanilor cu merțane care circulă printre blocuri silindu-te să asculți muzica lor, fie că vrei, fie că nu. Madam Posmagă, interpretată coleric de Delia Ciorășteanu, transformă protestul împotriva prostului gust și al impertinenței zgomotoase în refren ce imprimă spectacolului un ritm foarte activ. Pe un text care nu mai știm

dacă e scris de Cornel Udrea sau de regizor însuși, Delia strigă din rărunchi împotriva acestor oameni care ne strică viața. Ea este purtătoarea patetică a acestui mesaj care transformă comedia în avertisment: a trăi în spirit „manelist” este drama ascunsă a personajelor lui Cornel Udrea în viziunea lui Adrian Găzdaru. În compensație, ascultăm în final, o altă muzică: *Traviata* de Verdi. Spune-mi ce muzică ascuți ca să-ți spun cine ești.

Teatrul I.D. Sârbu Petroșani – Vișinată de afine de **Cornel Udrea**. Regia și scenografia: **Adrian Găzdaru**. Cu: **Izabela Badovici** (*Luminița Beizadea*), **Delia Ciorășteanu** (*Madam Posmagă*), **Nicoleta Niculescu** (*Madam Ciobănaș*), **Oana Gherbăluță** (*Maria Ionescu*), **Dragoș Spahiu** (*Ionel Ionescu Uțu*), **Dorin Ciagoreanu** (*Adrian Șiatât*). Premiera 14 martie 2009.

TURDA

Teatru din nou

Puțini știu că de la București la Turda trebuie să treci prin Strassburg. Este adevărat localitatea se numește Strassburg am Mieresch. Nu este nimic altceva decât Aiudul, celebru prin penitenciarul său politic, nu prin originea germană. Caut pușcăria, o văd undeva pe dreapta și îmi imaginez tot felul de orori de tip nazist la care au fost supuși părinții noștri dar nu fac caz din asta pentru că unii suntem striviți de comunism, alții de cutremure și inundații, alții de capitalism și tsunami și marea majoritate de moarte bună. Dacă se făcea aici un teatru în loc de pușcărie politică, lumea ar fi fost mai bună, dar n-a fost să fie. Teatru s-a făcut pe aceste meleaguri dar cu câțiva zeci de kilometri spre nord, la Turda, în 1949. Tot ce au făcut comuniștii a fost greșit, știe toată lumea. Dar trebuie să distingem două tipuri de erori comuniste: pozitive și negative. Teatrul Municipal din Turda, întemeiat cu șaizeci de ani în urmă a fost o eroare pozitivă. Chiar dacă „proletarii” nu merg la teatru, nu au cum să îl ignore și nici nu au cum să evite comparația cu el. De aceeași eroare pozitivă beneficiază și Teatrul din Bacău, Teatrul Secuiesc din Sfântu Gheorghe, Teatrul din Petroșani și altele.

După șaizeci de ani de frământări, Teatrul Municipal din Turda este de nerecunoscut. Era o clădire mohorâtă pe dinafară și demoralizatoare pe dinăuntru, cu o trupă nestatornică înghițită de Teatrul Național din Cluj-Napoca aflat la douăzeci și cinci de kilometri, chiar pe Calea Turzii. Cluj-Napoca nu înghițea doar actorii (Maria Seleș, Ileana Negru, Catrinel Dumitrescu, Petre Dondoș, Marcel Iureș, Tudorel Filimon și câți alții), dar înghițeau și fondurile care se repartizau cu prioritate în capitala de județ. Nu se petreceau schimburi reversibile ci într-un singur sens. Cu o singură excepție: Catrinel Dumitrescu a fost împrumutată de la Cluj Napoca pentru spectacolul de mare succes cu *Visul unei nopți de iarnă* de Tudor Mușatescu în care apărea, monumental și înțepenit, și „profesorul universitar doctor” Stelian Stancu. În schimb Catrinel Dumitrescu era o scumpete în Doruleț, mica vânzătoare care se îndrăgostește de marele romancier.

Astăzi, Teatrul Municipal din Turda este o frumusețe turistică. Poți să te oprești pentru o vizită de câteva minute în drum spre Oradea, sau „oriunde în Apus” cum se spunea pe vremuri. Narcisa Pinte, directoarea teatrului, a lăsat deoparte actoria și timp de doi ani a bătut la „uși deschise, închise și întredeschise” (cum bine spunea în discursul de gală) pentru a restaura clădirea și interiorul ei. A mai cedat